

Hajdúföld

Előfizetési ár helyben és vidéken 1 hóra 200 K.
(Egy hónapnál hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el)
Egyes példány hétköznap 10 K, vasárnap -- K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

A belügyminiszter betiltotta a Magyar Fascista Tábor működését

Rakovszky Iván dr belügyminiszter a mai napon Budapest székesfőváros polgármesteréhez a következő rendeletet intézte:

— Köztudomásu, hogy Magyar Fascista Tábor elnevezés alatt új egyesület, illetve szervezet van kialakulóban és ennek közelebbi célját a nyilvánossággal is ismertették már, amiáltal egyleti jellegű működést fejlettek ki, holott láttamozott alapszabályokkal nem rendelkezik.

Ez okból és figyelemmel a fennálló törvényes rendelkezésekre, melyek szerint alapszabályok láttamozása nélkül egyesületek még ideiglenes működést sem fejthetnek ki, a megjelölt egyesület további működését betiltom és utasítom a polgármester urat, hívja fel az említett egyesület megalakításában résztvevőket és a kezdeményezőként ismert Friedrich István nemzetgyűlési képviselőt arra, hogy az egyesület további működését szüntessék be.

Fantaszlikus hírek a miniszterelnökről és Bánffy grófról.

Ismételten visszatérő jelenség bizonyos lapok hasábjain az a törekvés, hogy a miniszterelnök és az egységes párt vezető egyéniségei közé mesterségesen éket verjenek és általában a közvéleményben azt a hitet keltsék, mintha a kormány elnöke és a párt több vezető tagja között nem volna meg a kellő harmónia.

Ezzel Gömbös Gyulát igyekeznek az egyik reggel megjelenő lap szembeállítani Bethlen István gróf miniszterelnökkel, akiről egyszerűen megállapítja, hogy ráunt Gömbös Gyulára.

Illetékes helyen megengedik ugyan, hogy a kérdéses újság oly telepatikus fenoménnel rendelkezik, akik teljesen otthon vannak a gondolatolvasás mesterségében, annak eldöntését mégis csak magára a miniszterelnökre kellene rábízni, hogy ráunt-e egyáltalán valakire, vagy sem. Nagyon is nyilvánvaló, hogy milyen szándékkal írónak az ilyen közlémények, kétségtelen azonban az is, hogy a közvélemény többé már nem befolyásolható ilyen ártétszó tendenciával készült információkkal.

Az egyik reggel megjelenő lap valóságos sportot űz az utóbbi időben abból, hogy miként járassa le úgy idebent, mint külföldön a magyar külügyi kormányzat tekintélyét. A legkalandosabb fantázia birodalmából termeli ki a pikánsnak látszó, de a valóságnak semmiben sem megfelelő szenzációt. Az a hajszja, amelyet az illető újság Bánffy Miklós gróf külügyminiszter ellen folytat, most ismét azzal a kopott le-

gendával próbál hatást elérni, hogy a magyar külügyminiszter párisi tartózkodása alkalmával kihallgatásou jelentkezett Poincarénál, de az nem fogadta.

Illetékes helyen kijelentik, hogy mindez közönséges koholmány. A külügyminiszter csak mint magánember tartózkodott a francia fővárosban és egyáltalán lépést sem tett arra, hogy Poincaré fogadja.

Vezér vagy közkatona?

Friedrich István, Rakovszky Iván belügyminiszter rendeletére, amelylyel a Magyar Fascista tábor működését betiltja, nyilatkozatot tett közzé s ebben ezeket mondja:

— A belügyminiszter ur rendeletében engemet, miut ismert kezdeményezőt aposztrofált, aminek most az a következménye, hogy százával jönnek hozzám emberek, akik minden áron esatlakozni akarnak a fascista táborhoz. Ezeknek azt üzenem, hogy ne keressenek fel személyesen, mert én nem vagyok a Magyar Fascista tábor vezére, sem „ismert kezdeményezője“, hanem a Magyar Fascista tábor nem egyesület, nem fejt ki egyesületi, sem önképzőköri működést, hanem egy mindinkább megerősödő irányzat, amelyet nagyon nehéz lesz feloszlatni. A fascista eszméket néhány nemzetgyűlési képviselő is magáévá tette s ezeket a nemzetgyűlésen is képviselni fogjuk, azonban nincs módunkban a feloszlatás tekintetében a belügyminiszter ur kívánóságának eleget tenni.

Nyilatkozott az ügyben Haller István is, aki kijelentette, hogy nehéz dolog alapszabályokra hivatkozva a fascista tábor működését betiltani, mert hiszen előgre egy politikai szervezkedésnek nincs szükségé alapszabályokra. Különben, — mint mondotta — őt egyáltalán nem érinti a dolog, mert semmi köze nincsen a fascistákhoz.

Monarchista tüntetés Grazban

Graz, nov. 10 (A Hajdúföld bécsi tudósilójának telefonjelentése.) Egy grazi moziban napok óta hirdettek egy felvételt, amely Rudolf trónörökös tragédiáját hozza filre. A bécsi monarchisták meg akarták akadályozni a film lejátzását, Grazba utaztak és amikor a filmet pergetni kezdték, kifutóiték és élénken tüntettek. A monarchisták és a szociáldemokrata munkásság között, amely előzőleg értesült a monarchisták szándékáról és így felkészülve jelent meg az előadás, verekedés támadt, aminek csak a rendőrség tudott véget vetni.

A középeurópai földreform és Magyarország

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal a földkisajátításról

Budapest, nov. 10. A Népszövetség nemzetközi munkaügyi hivatalának hivatalos lapja, a „Revue Internationale du Travail“ legutóbbi száma mélyrehatóan foglalkozik a középeurópai földproblémával és a termelési viszonyok új alakulásával. Sulyos ítéletet mond a kisajátító földpolitikáról, melynek minden legszelvidebb formája is az erőszak jegyében történik.

Figyelmezteti az államokat a végrehajtás alatt levő földfelosztás veszélyeire, amit elsősorban abban lát, hogy a kihatított apró új földbirtok tulajdonosa a minden középeurópai államban egyformán fennálló sulyos gazdasági viszonyok következtében földgazdaságát nem tudja kellően felszerelni. Az államok ebben kielégítően nem segíyezhetik, tehát a mindenütt kívánt és szükséges többtermelés helyett nagy visszaesés fog megindulni, ami egész Európa mezőgazdaságának katasztrófáját vonja maga után.

A genfi munkaügyi hivatal nagy feltűnést keltő véleménye erről szó szerint a következő:

— A középeurópai földvagyonni viszonyok átalakulása Európa gazdasági és szociális jövőjének mérhetetlenül fontos tényezőjévé lett. Ebből a szempontból oszlik három csoportra az európai gazdasági térség. Az elsőbe tartoznak azok az államok, melyek elősegítik ugyan a kisbirtok fejlődését, de a nagy birtok ellen sem harcolnak (Magyarország, Németország, Jugoszlávia, és Ausztria). A másodikba azok, melyek a nagybirtokot teljesen el-

törlik (Csehország, Lengyelország, Románia és Litvánia). Végül, melyek nem a birtok terjedelmét, hanem a nemét veszik a földreform végrehajtásának alapjául (Lettország és Estország).

— Az első csoportbeli államokban a kisajátítás csak mint legvégső intézkedés szerepel. Ez a csoport szükségszerű reformot hajt végre. Védi és elősegíti a kisbirtok termelési lehetőségét, de a kisajátított nagybirtokot teljes összegében kártalanítja úgy, hogy a többtermelés valószínűsége megmarad. Itt első helyen áll Magyarország.

Ezzel éles és veszedelmes ellentétben a második csoport kártalanítás nélkül sajátít ki és politikai szempontok szerint nyújt előnyöket különböző érdektársulatoknak. A harmadik csoport két országában a kisajátítás körül pedig már is nagy és sulyos szociális harcok indultak meg.

— A kisajátítások számokban kifejezve így alakulnak: Az első csoport esetszerűen, a termelés károsítása nélkül hajtja végre a földreformot. A második csoportban Csehország 150,250, Lengyelország 60—180, Románia 100—200, Litvánia pedig 80 hektáron felüli birtokokat sajátít ki. Komoly számok ezek, amik magukban hordozzák Európa gazdasági veszedelmét. A Munkaügyi Hivatalnak lesz nehéz, de fontos feladata, hogy megértésre bírja az egyes államok kormányait és sikeresen mutasson rá a helytelen eltolódásokra.

Lényegesen enyhült a konstantinápolyi helyzet

Moszkva, nov. 10. (A Hajdúföld bécsi tudósilójának telefonjelentése.) A szovjetkormány valamennyi hatalomhoz jegyzékét intézett, amelyben tiltakezik az ellen, hogy Japán és Bulgária is részt vegyenek a keleti konferencián, amelyen a szovjetkormányt Csicserin külügyi népbiztos fogja képviselni.

Angora, nov. 10. Kemal Musztafa pasa Tevfik basa üzenetere küldött válaszában kijelentette, hogy tekintettel a legutóbbi győzelmekre, egészen természetes, hogy csak a nemzetgyűlés képviselheti Törökországot a békeértekezleten.

Páris, nov. 10. A lausannei konferenciát legfeljebb egy hétre halasztják el. A szövetségeseknek szükségük van néhány napra, hogy eszmecserét folytassanak a legutóbbi eseményekről.

A tengerészetiügyi minisztérium

kijelenti, hogy a „Chicago Tribune“ ama jelentése, amely szerint a Jean Bart francia cirkáló Konstantinápolyba rendelték, téves.

Páris, nov. 10. Konstantinápolyi jelentések szerint az angorai kormány kijelentette, hogy nem egyezik bele abba, hogy Oroszország jelen legyen a lausannei konferencián.

A nap folyamán Párisban a Quai d'Orsayn oly hírek keringtek, melyek megerősítik a helyzet komolyságát a Keleten, Rifaat pasa kijelentette a szövetségesek konstantinápolyi biztosa előtt, hogy az angorai kormány ezentul úgy tekinti a konstantinápolyi török kormányt, mint ellenséget és elhatározta, hogy csapatokat küld Konstantinápolyba a rend fenntartása céljából.

London, nov. 10. Az „Eastern Telegraph Company“ kábelének elvágása következtében tegnap Kon-

stantinápolyból csak gyéren érkeztek hírek. A szövetségesek határozott hangú felhívást intéztek az angorai kormányhoz. A felhívásban sürgették, hogy tartózkodjék a különböző egyezmények megsértésének kísérletétől, tehát az olyan kérésektől, hogy a szövetségesek az egyezmények ellenére ürítsék ki Konstantinápolyt és a tengerszorosokat. **Ha az angorai kormány tagadó választ ad, akkor valószínűleg nyomban el fogják rendelni a megszállott zónákban az ostromállapotot.**

Konstantinápolyi távirat szerint a külvárosban megölték egy angol katonát. A brit szárazföldi és tengeri csapatok feltűzött szuronnal tüntető menetben vonultak végig Pera utcáin. Izmed pasa hír szerint még mindig Konstantinápolyban van, noha azt híresztelték róla, hogy Angorába utazott és ott a kormánnyal tárgyal.

London, nov. 10. (Reuter.) A kormány megcáfolja azt a hírt, mintha a szultán egy angol hadihajóra menekült volna.

Konstantinápoly, nov. 10. A szövetségesek főmegbízottai Rifaat pasával tárgyalásokat folytattak, melyek kielégítő eredménnyel jártak. Megállapították, hogy a helyzet feszültsége teljesen megszűnt.

Konstantinápoly, nov. 10. (Havas.) Rifaat pasa a hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy a szelamlikot pénteken megtarthatják, mert a szultán most is viseli a kalifai címet.

A fascisták és kemalisták

Milánó, nov. 10. A munkásszövetség tanácsa elhatározta, hogy küldöttséget meneszt Mussolini miniszterrel a kérésre, hogy fejtsse ki előttük közvetlenül, hogy milyen politikát szándékozik folytatni a szakszervezetekkel szemben.

Róma, november 10. Az angorai kormány képviselőjét óva intette Mussolini attól, hogy Konstantinápolyban a fejük tetejére állítsák a dolgokat, mert különben a kemalisták eljuttatják a szövetségesek jóindulatát. Szerinte a harcra kivívott sikereiket kockáztatják és lehetetlenné teszik a szövetségesek számára, hogy elmenjenek az engedékenység végső határáig. Ami a békekonferenciát illeti, az ellen nincs kifogása Mussolininak, hogy ez a két állam is képviseltesse magát Lausanneban és meg is hallgassák őket, amennyiben érdekeikről lesz szó, de egyébként nem vehetnek részt a tárgyalásokban.

Bulgária belép a kisantatba

Belgrád, nov. 10. Sztambulinszky tegnap fogadta a sajtó képviselőit, akiknek kérésére több nyilatkozatot tett az aktuális politikai kérdésekről. Arra a kérdésre, hogy van-e Magyarország és Bulgária között szerződés, a miniszterelnök azt felelte, hogy Bulgária nem kötött titkos szerződést Magyarországgal, különösen nem olyat, amely a szomszéd államok ellen irányulna. Bulgária különben is ellensége minden titkos szerződésnek.

Bulgáriának a kisantatba való belépéséről feltett kérdésre Sztambulinszky azt válaszolta, hogy talán nem sokára eljön annak az ideje, hogy Bulgária belép a kisantatba.

A népszövetségi liga cseh osztályának botránya

Prága, nov. 10. A népszövetségi ligák uniójának cseh osztálya tegnap ülést tartott, amelyen mentgetni igyekeztek a cseh osztály távolmaradását a budapesti kongresszustól és igazolni próbálták a konferenciára küldött memorandumnak hangját.

Brabec tanár beszédében kiemelte, hogy mennyire törekedtek arra, hogy megakadályozzák a legyőzötteknek a népszövetségi ligába való felvételét.

Törekvésük azonban Franciország támogatása ellenére is csődöt mondott. Brabec a müncheni tanácsko-

zason meghallgatott panaszok előadót ellenséges és megfizetett ügynököknek minősítette.

Ezután felolvassa a cseh-osztálynak Budapestre küldött memorandumát, valamint Ruffiniának erre adott válaszát.

Bas és Han felszólalása után, akik a legelősebben elítélték a cseh-osztály eljárását, Brabec válaszolt azzal, hogy őket egy egész világ választja el ellenségeik pacifizmusától.

Ezután zárt ülésben tárgyaltak tovább.

Az MTI nyilatkozata

Felkérettünk az alábbi nyilatkozat közzétételére:

„Az „Egyetértés” és a „Debreceni Független Ujság” mai számában megjelent és a „Hajdúföld” című lap és a Magyar Távirati Iroda általolagos új viszonyával foglalkozó cikkekkkel kapcsolatban a Magyar Távirati Iroda vezetősége megállapítja a következőket:

1. A „Hajdúföld” című napilap nincsen a Magyar Távirati Iroda érdekeltségében és a Magyar Távirati Iroda nem is hajlandó ott érdekeltséget vállalni.

2. Ferenczy Károly, a Magyar Távirati Iroda debreceni fiókjának vezetője nem lehet tagja a „Hajdúföld” szerkesztőségének, sem a „Hajdúföld” kiadóvállalatának, mert erre a vezetőségétől engedélyt nem kért, nem kapott, de ha kérne, akkor sem kapna.

3. A Magyar Távirati Iroda egy városban sem próbálkozik lapkiadással.

4. Amennyiben Pajor Győző és nem dr. Pajor Kálmán, aki jelenleg a Magyar Távirati Irodánál van alkalmazva, a „Hajdúföld” szerkesztője óhajtana lenni, akkor a Magyar Távirati Irodától meg kellene válnia. Eddig azonban ilyen irányú kérelmet nem nem terjesztett elő.

5. A Magyar Távirati Iroda hivatalának megfelelően minden lapot pártkülönbség nélkül teljesen azonos anyaggal fog a jövőben is kiszolgálni.

6. A Magyar Nemzeti Könyv és Lapkiadóvállalat R. T.-nál a Magyar Távirati Iroda szintén nem vállalt érdekeltséget, azonban megengedte Ferenczy Károly urnak, hogy a beléje helyezett bizalomnak eleget téve, nevezett részvénytársaság igazgatósági tagságát elfogadhassa, amely egyáltalán nem jelent inkompatibilitást, minthogy Ferenczy Károly szerkesztő az igazgatósági tagság elfogadására csak ama feltétellel vállalkozhatott, ha a Magyar Nemzeti Könyv és Lapkiadóvállalat R. T. a „Hajdúföld” című lapkiadóvállalatától külön válik. Végül

7. A Magyar Távirati Iroda az Egyetértésnek bár tévedésen alapuló, de loyális és közérdeket szolgáló kívánó cikkéért, amely módot adott az ügy megvilágítására, köszönetet mond.

— T. hirdetőinket fölkérjük, hogy a Hajdúföld részére szánt hirdetéseket legkésőbb délután fél 6 óráig sziveskedjenek kiadóhivatalunkba (Piac-utca 59. sz.) eljuttatni, mert csakis az esetben tehetjük közé azokat lapunk másnap reggel megjelenő számban.

Rajonban a szőlők ellen

A közelmúltban Török József Kétmalom-utca 11. szám alatti földbirtokos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a Böszörményi-ut 35. szám alatti szőlőjéből 5 mázsa szőlőt elloptak.

A nyomozás most kiderítette, hogy a szőlőtolvajok a szomszédos mentelep civil loápolói voltak, szám szerint 16-an, köztük több, lopásért körözött egyén.

A tettesek a következők: Herbák Zoltán, Peryész Pál, Kramcsuk László, Tötös István, Salap Imre, Dézsi Károly, Kocsis Lajos, Turesányi József, Horváth Sándor, Sós Sándor, Ilonka János, Bohus Gyula, Jeszenszky Jenő, Tenc Imre, Balogh Péter, Barta János.

A loápolók 3-5-ös csoportokban, rajonban hatoltak be a szőlőbe s előre megállapított terv szerint mindig más és más sor szőlőtölkét szüretelték le. Az elfogott tolvajok beismertő vallomást tettek. Szabadlábra helyezték őket, de az eljárás folyik ellenük.

Rendkívüli városi közgyűlés

Debrecen város törvényhatósági bizottsága ma, szombaton délelőtt 9 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart.

A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán több fontos és érdekes pont szerepel, amelyek valószínűleg élénk vitára adnak alkalmat. Ezen a közgyűlésen töltik be a közigazgatási bizottságban a Baltazár Dezső lemondása folytán megüresedett helyet s a tárgyalandó ügyek között van Baltazár Dezsőnek és társainak a választott törvényhatósági bizottság tagsági helyek betöltése tárgyában benyújtott indítványa, valamint Dégenfeld József grófnak és társainak indítványa az üresedésben levő polgármesteri állás betöltéséről.

Az érdeklődés homlokterében két régóta huzódó kérdés: a Csokonai-színház szubvencionálása és a kéményseprők tarifacemlése áll. A vidéki színészet és ezzel együtt a Csokonai-színház válságos helyzete általános ismeretes. Debrecen város törvényhatósági bizottsága is a többi vidéki városhoz hasonlóan bizonyára méltányolni fogja a vidéki színészet nemzeti és kulturális jelentőségét és a lehető és méltányos segély megadásával biztosítani fogja a Csokonai-színház fennállását.

Azért a Csokonai színházért, amelynek társulatában még mindig vannak tagok, akiknek havi 4500 koronából kell gondoskodniuk létfeltartásukról...

A hét hete huzódó kéményseprők sztrájk megoldása viszont elsőrendű érdek Debrecen tűzbiztonságának megóvása érdekében. A kérdés végleges elintézési módja a kéményseprési tarifának a változott viszonyokhoz mért emelése volna. Ebben az esetben a sztrájkoló kéményseprők segédek hétfőn már munkába állnának.

A rendkívüli közgyűlést különben igen nagy érdeklődés előzi meg s annak lefolyása előreláthatólag izgalmas lesz.

Faji közgazdaság

Rebach: zsidóból szabadon fordítva „közgazdaság”-ot jelent. Közgazdaság a címe a zsidó lapok arovatának, amelyekben a nyereszédek és pénzrablás fizetett közleményei nyernekk illő köntösben elhelyezést. Hazafiasságtól csepegő cikkeket a „magyar” kereskedelem felvirágoztatásáról, az angol-zsidó, olasz-zsidó, vagy egyszerűen zsidó-zsidó bank által, avagy a franciák szimpátiáját ecsetelik, zsebedből még kipréselhető utolsó garasod irányában. S mindjárt alatta a Magyar Általános Hitelbank tőkeemelését olvashatjuk.

Felvilágosítást lehet kapni a tőzsde „armérséklő hatásáról” s ezzel összefüggésben a kaviár- és pezsgőpiac állásáról (lásd különben a bűnügyi rovat: „sikkasztások” alcímét is). Megtudhatjuk, milyen óriási haszna van abból az államnak, ha Klein és Kiss bankháza az államtól olcsón kapott pénzt többszörös uszarakamatokkal megfűszerezve juttatja el a keresztyén termelőkhöz, iparoshoz vagy kereskedőkhöz.

Megtudhatjuk, melyik az a pénzintézet, ahol tőkénket (az intézetre nézve) legelőnyösebben fektetik be „törvényes hitelügyletekbe”, mint például közszükségleti cikkek felhalmozásába.

Megtudhatjuk, melyik az a bank, amelyik a „törvényben előirt kerektek között” a pipaszurkálótól, a piritott tökmagon keresztül, a hidraulikus sajtóig mindent megszerez uszoraikon nekünk: nem is kell azt a termelőtől olcsón beszerezniük.

Kövessük vakon a liberális lapok ezen rovatának tanácsait s akkor biztosan elérjük — az ő céljukat. Hogy mi magunk tönkre megyünk mellette, az szentigaz, de ilyen csekélységen csak nem akadunk fenn. Fő, hogy legyen bőven rebach — nekik.

Németország és az elszakadt szovjetállamok

Berlin, nov. 10. (A Hajdúföld bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A német kormány elhatározta, hogy függetlenül a rapallói szerződés ratifikálásától, azonnal felveszi a diplomáciai és a konzuláris érintkezést az Oroszországból elszakadt úgynevezett szegély államokkal.

— A DDebreceni Tisza István Tudományos Társaság folyó évi november hó 12-én d. e. 11 órakor a református kollégium dísztermében közgyűlést tart, melynek tárgyai: 1. Dr. Barabási Kun József egyetemi tanár előadása. 2. Dr. Belák Sándor egyetemi tanár előadása: „Theoria és empiria az orvostudományban.” 3. Tagok felvétele. Ezzel a közgyűlésre a Társaság tagjait és a tudomány iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

HIREK

1922 november 11. (Szombat)

Prot.: Márton. Kath.: Márton.

A Meteorológiai Intézet időjárás-jelentése:

Száraz idő várható, gyenge éjjeli fagyokkal.

Egyetemi Könyvtár nyitva d. u. 9-11 óráig d. u. 2-6-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Boccaccio” operett. Bérletszünet.

Debrecen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése délután 9 órakor a városban.

A ref. presbiterium gyűlése délután 3 órakor az egyház tanácstermében.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének közgyűlése délután 5 órakor és barátságos összejövetele este a központi helyiségben.

A jogikari „Verbóczy” bajtársi egyesület műsoros estélye este fél 9 órakor a volt Arany Bika mozgóban.

A gazdászok ismerkedő estélye este 8 órakor a Palagán, az Akademián.

A csizmadiai műsoros táncestélye este 8 órakor az Arany Bikában.

Gyógyszertárak közül éjjeli inspekción tartanak: Kigyó (Piac-utca 33), Arany-Egyszaru (Kossuth-utca 8), Isteni Gondviselés (Homokkert-utca 109) Csillag (Arpád-ter 1) Sas (Hatvan u. 70.)

Nem azonos! Közöltük legutóbbi számunkban, a Hajdúföldet kiadó nyomda részvénytársaság csütörtök délután tartott rendkívüli közgyűléséről szóló tudósításunkban azt a névsort, amely az elenyésző kisebbségben maradt ellenzéknek az új igazgatóság tagjaiul szánt jelöltjeit foglalta magában. Ezek között szerepel egy „dr Rác Lajos” név is. Hogy e név kit takar, magunk sem tudjuk.

Készséggel tesszük előget a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója: dr Rác Lajos ur kívánságának, aki annak közlésére kér, hogy az ezen a listán szereplő dr Rác Lajos övele nem azonos.

A Baross-Szövetség folyó hó 13-án, hétfőn este fél 9 órai kezdettel választmányi ülést tart hivatalos helyiségében. Kérjük a tagok pontos megjelenését. — Elnökség.

A 39-esek ezrednapja. A volt közös debreceni 39-ik gyalogezred bajtársi egyesülete a hősi halált halt bajtársak emlékének és az ezred történetének megörökítése céljából november 26-án Debrecenben emlékünnepélyt rendez. Az emlékünnepélyen megjelenik József főherceg tábornagy, a 39-es bajtársi egyesület fővédnöke is fiával, dr József Ferenc főherceggel együtt. A rendezőség tisztelletteli kéri az összes hivatalok, intézmények és vállalatok vezetőit, hogy a volt 39-es alkalmazottjaiknak az ünnepélyen való megjelenésre módot nyújtani szíveskedjenek. A rendező-bizottság kéri a katonai egyenruhában megjelenni szándékozó bajtársakat, hogy ezen öhajukat a szükséges engedély megszerzése végett folyó hó 15-éig dr Balogh Sándor polgármesteri titkárral (Debrecen, Városháza) tudassák.

Az EME országos közgyűlése. Az EME országos közgyűlése november 19-én Budapesten, az új Városháza dísztermében (IV., Váci-utca 68.) délelőtt fél 10 órakor kezdődik. A közgyűlés keretében szentelnek fel azt a zászlót, amelyet a vály adtak át Héjjas Iyánnak. A közgyűlés után a Sas-Körben társas ebéd lesz. Az EME központja ezután értesíti összes szervezeteit, hogy kiküldött megbízottai megvizsgálják az előző nap megküldött leveleinek átadása az előző nap ugyanakkor osztják ki.

Akiket egy ország se fogad be. Bécsből jelentik: A magyar cseh határküzgázító bizottság Ligetfalú és Oroszvár között 500 holdnyi területet csatolt Csehországhoz. Az oda bevonuló cseh határrendőrség a terület átkutatása alkalmával érdekes felfedezésre jutott. Egy erdő közepén dűledező erdészlakban négytagú munkáscsaládra bukkantak. A családot három hónappal ezelőtt kiutasították Csehországból, viszont Magyarországra se tudtak bejutni. A hontalanok vált familia így a semleges zónán húzta meg magát s az elhagyott erdészlakba költözött, melynek gazdáját annak idején a vörösök gyilkolták meg. A hontalanok három hónap óta abból éltek, amit az erdő adott. A férj a la Robinzon vadászgatott, az asszony meg boglyókat szedett. Most persze kilakoltatták őket.

Uj polgárok. A mai közgyűlésen a következő debreceni polgárokat veszik fel a községi kötelékbe: Budaházy István földbirtokost 15000, Áron Pal háztulajdonost 10000, dr Ambrus József egyetemi tanársegédet díjmentesen, Veres Imre gazdálkodót 20000, Rozsnyai Mihály gazdálkodót 5000, Kliager József csempészt 30000 korona ellenében.

Nagy csempészet és vámszalások a szlovén határon. Zágrábról jelentik: Az utóbbi napokban nagyarányú vámszalásra és csempészésre jött rá a rendőrség. Maribor határállomáson az Ausztriából és Olaszországból érkező utasok a határ közvetlen átlépése előtt a vasúti kocsik ablakain kidobálják csomagjaikat, amelyeket egy rendszeresen dolgozó társaság szállít beljebb a következő állomásig kocsikon és így elkerülik a vámvizsgálatot. Jelenleg pedig, amely szintén határállomás, letartóztatott a vámréség két vámhivatalnokot és egy szállítócég két tisztviselőjét, akik összejárva egymással nagyarányú vámszalást vétek végre. A család miatt a szállítócég ellen többmillió vámkártérítésért indítottak hivatalból eljárást.

Az amerikai magyarok hűsége. Budapestről jelentik: Amerikába szakadt véreink megható tanujelét adták magyar hazájuk iránt érzett törhetetlen ragaszkodásuknak. A loreini magyar egyesületek és egyházak nagybizottsága ugyanis Ohio-ból 700 dollárt küldött a miniszterelnöknek a magyar gyermekek részére. A Lovász István és Nagy Károly pénztáros által aláírt levélben azt írják a loreini magyarok, hogy a sok csapástól megtépázott és földreperget hazai iránti ragaszkodásuk csak fokozódott és tettebeli segítségre sarkallta őket és minthogy minden jövő reménye a gyermek, ezeknek a nyomorúsága készítette őket a gyűjtésre. A 700 dollár ellenértékét 1,776.250 koronát a loreini magyarok öhajának megfelelően a Magyar Vörös Kereszt Egyesület osztotta szét az arra valóban rászorult inséges gyermekek között, felekezeti különbség nélkül. Bethlen István gróf miniszterelnök magyar véreinknek ezert a megható ragaszkodásukért meleg hangú levélben mondott köszönetet.

Az Éme köréből. Az Ébredő Magyarok debreceni csoportja az egyesületi helyiségben 11-én d. u. 6 órakor rendez közgyűlést tart. A gyűlés keretében dr Zivuska Jenő egyetemi m. tanár, a „Szépirodalmi destructio elmélete” címmel az aktuális irodalmi kérdésekről értekezik. A kiváló tudós előadása iránt nagy az érdeklődés.

Dr Buczy Ferenc ügyvéd, irodáját Piac-utca 41 sz. l. em. alá áthelyezte. Ugyanott egy gépirókiasszony azonnal felvétetik. Telefon 162

A „Verbóczy” Bajtársi Egyesület ma, szombaton este fél 9 órakor tartja nagyszabású művészestélyét a volt Arany Bika Mozgósízház ujonnan átalakított helyiségében, amely iránt az egész városban óriási érdeklődés nyilvánul meg. Az érdeklődés megmagyarázható, mert az estély kettős jótékony célt szolgál: egyfelől a jogász internátus a „Verbóczy”-ház alapja, másrészt a „Zita Hadiárvaház” javára fordítják a tiszta jövedelmet. Egyébként a grandiózus műsor még a legkényesebb művészi igényeket is kielégíti. Akik a tegnapi főpróbát végignézték, a legtöbbször elismeréssel adóztak a szereplőknek. Különösen kiemelendő Fábry Baba művészi tanca és a „Ne csüggedj magyar!” című dialógus. Jegyek még csekély számban ma délig Springer József könyvkereskedésben (Piac-utca 38.) kaphatók. Az eddig elkelt jegyekből megállapítható, hogy Debrecen város intelligens közönsége, átérzeve a jogszáság magas célját, teljes számban jelen lesz az estélyen.

Felkérjük helybeli és vidéki előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetésüket megújítani, nehogy kénytelenek legyünk lapunk küldését megszüntetni.

Ekli és a Csabások. Ez év márciusában történt, — mint azt annak idején a Hajdúföld elsők és egyetantanhallgatókból álló csoport beszélgetett a Kossuth u ca sarkán, amelynek tagjai a „Csaba” bajtársi egyesület sarkját viselték. Mikor az egyik orvostanhallgató eltávozott, társa, Tardy Sándor tréfásan utána kiáltotta: „Fogják meg, fogják meg!” Épen arra ment Eklit József temetkezési vállalat-igazgató s abban a hiszemben, hogy a kiáltás reá vonatkozik, sértő szavakkal illette a Csabásokat. Mikor azok tiltakoztak a sértések ellen, rendőrt hívatott s leigazoltatta az orvostanhallgatókat. Tardy Sándor orvostanhallgató ügyvédje, Szemere Antal dr utján becsületértéért miatt feljelentést tett Eklit ellen, akit tegnap vont felelősségre a járásbíróson Jankó járásbíró. Eklit beismerte, hogy a sértő szavakat használta, de felindult állapotával védekezett és hogy „máskor is leterrorizálták az orvostanhallgató urak”. A bíróság Eklit becsületértéért vétsége miatt 2500 korona pénzbüntetésre ítélte.

Ha a telefonban szesz volna. Érdekes rágalmazási pert tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni kir. törvényszék Uffalussy József elnökle alatt működő büntetőtanácsa. A vádlott Reichmann Vilmos szeszgyárkereskedő volt, aki hivatalból felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétségével vádolva került a bíróság elé. Reichmann ugyanis egy telefont akart felszereltetni, amely azonban hibás volt. Mikor erre Stelcer Sándor posta és távirat műszaki tiszt, aki a telefon felszereléssel volt megbízva figyelmeztette, Reichmann dühösen így fakadt ki: Persze, ha a telefonban egy üveg szesz volna, akkor mindjárt jó volna... A bíróság Reichmann 33 ezer korona pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

A Hajdúföld telefonszám 3-48.

A ref. presbiterium ülése. A debreceni református egyház ma, szombaton délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. A tárgysorozat igen gazdag, 61 pont vár letárgyalásra.

Holttest a kutban. A Bozsay telepen tegnap Balint Lajos csendőrtiszt helyettes, aki járőrszolgálatot teljesített egy társával együtt, arról értesült, hogy a Kovács-féle vendéglő udvarán levő kutban egy női hulla van. A csendőrök a házbeliek segítségével kihúzták a hullát a kutból s megállapították hogy az egy 50-60 év körüli nő holtteste. A személyazonosságát ezideig nem sikerült kideríteni, sem pedig azt, hogy öngyilkossági szándékkal ugrott e a félreeső helyen levő kutba, vagy pedig büntény áldozataként került oda. A nyomozás folyik.

Színház

HETI MŰSOR:

Szombat: Boccaccio. Bérletszünet. Vasárnap délután: Lili báróné. Vasárnap este: Magdolna.

A Színház és Mozi, Péczely Sándor friss hetiappjának legutóbbi száma a szokott változatos és bő színházi lárcen kívül a Csokonai-színház és a debreceni mozik teljes heti színlapját is közli.

Színházak és mozgósízházak közleményei:

A Boccaccio eddigi összes előadására minden jegy elkelt.

Magdolna szomorú története holnap este. **Hallgassa meg ma este Szigeti kuplét.** **Karevin Anna** hétfőn A) bérletben. Holnap délután **Lili báróné.**

Uri bandiák „világláger Meteor” mozgóban vasárnap. Jégylövés szombaton 10 órától.

Jön! Tüziadó! Menekülés a lángtenger hullámaiból.

Vakondszövetség nagy amerikai attrakció az Apollóban.

Pique Ass hétfőn az Apollóban.

SPORT

A DEAC új tisztikara. A DEAC tegnap délután tartotta tisztújító közgyűlését a tagok igen nagy érdeklődése mellett. Tanácselnöknek egyhangú lelkesedéssel újra **Darkó Jenő** dr egyetemi tanárt választották meg, míg díszelnöknek **Miskolczy Lajos** főispánt kéri fel. Az új tisztikar a következőképen alakult meg. Ifjúsági elnök **Csáky Gergely** orvostanhallgató, al-elnök **Reitz Antal** orvostanhallgató, főtitkár **Nagy Balint**, titkár **Pataky Tibor** orvostanhallgató, másodtitkár **Országh Gábor** joghallgató, pénztáros **Boboescu Rezső**, ellenőr **Siposs István**, főjegyző **Ifj. Rencz Antal**, Láncoz, **Walter Károly** pályafelügyelő **Szabó István**, jegyző **Toth László**, választmányi tagok: **Nagy Sándor**, **Kurdi József**, **Pauliny Béla**, **Halmi Endre**, **Csatári Endre**, **Zámory Kálmán**, **Oláh István**, **Ókrós Sándor**, **Tary László**, **Veres Endre**, **Szalay Pál**, **Koncz Lajos**. A közgyűlés a lelépő tisztikarnak köszönetét fejezte ki. **Csáky Gergely**, az új elnök tartalmas programot adott. Főképp, hogy az egyetemi sporttelepet minél hamarabb átadhassa rendeltetésének. Az egyes szakosztályok tisztikarát a jövő héten választják meg.

Eljegyzési, esküvői kártyáját rendelje meg lapunk nyomájában

Iparosok figyelmébe!

Az iparos ifjúsági egyesület ismét megkezdte működését. E célból f. hó 12-én vasárnap d. e. 10 órakor az Ipartestület kitanácstermében alakuló közgyűlést tart, melyre az önálló iparosokat és iparos munkásokat tisztellett meghívja a fentartó Bizottság.

Hirdetmény

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Rt.-nak Debrecenben 1922 november 9-én tartott rendkívüli közgyűlése egyhangulag elhatározta eddigi 270.000 K alaptőkéjének 10.300 db-nyenként 100 korona névértékű újonnan kibocsátandó részvény által 1.300.000 koronára való felemelését.

A kibocsátandó új részvényekre nézve a régi részvényeseket elővételi jog illeti meg olyképen, hogy minden egy darab régi részvény után négy darab új részvény vehető át. Ezen elővételi jog a régi részvényeseket a közgyűlési határozat értelmében csupán folyó évi november hó 15-én, déli 12 óráig illeti meg, mely idő alatt a Társaság hivatalos helyiségében (Piac-u. 59. sz.) a pénztárnál a régi részvény felmutatása mellett a jegyzendő új részvények névértéke teljes összegében egyszerre lefizetendő, amiről egyelőre a részvényesek ideiglenes részvényt fognak kapni.

Ezen határidőn túl az elővételi jog nem gyakorolható. Az elővételi jog gyakorlása a régi részvényekre rávezettetik.

Debrecen, 1922 november 9.

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Részv.-társ. Igazgatósága.

Hivjon meg ha van aranya vagy ezüstje eladó, a legtöbbet én fizetek érte

Kramer Simonffy utca 17.

A TÖZSDE
Magyar korona: 22 1/4.
Értékpapírok

Magyar hitel 7900, Osztrák hitel 1025, Angol-Magyar 1700, Leszámitoló bank 1600, Magyar-Olasz 445, Jelz. hitelbank 480, Szász bank 1120, Salgó 34500, Rimamurányi 11:00, Közv. 6700, Városi vasút 1575, Déli vasút 6850, Államvasút 27500, Forgalmi bank 650, Földhitelbank 7450, Merkur 600, Belyvárosi T. 1500, Lipótvárosi T. 340, Egy. Bud. Föv. 3450 Pestú hazai első 31800, Fonciére 7900, Pannonia 12800, Sersod-miskolci 11800, Concordia 6400, Budapesti gőz. 1700, Gizella 7200, Hungária 10800, Viktória 40500, Beocsini 35000, Szászvári 23000, Általános köszén 10500, Kerámiái 7200, Ujlaki 8600, Urkányi 41000, Nagybatonyi 3950, Athenaeum 9950, Pallas 4800, Révai 2400, Globus 2300, Gazd. gépgyár 10000, Fegyver 29000, Ganz-Danub. 570000, Ganz villamos 63000, Láng 9600, Lipták 2850, Wörner 3200, Lignum Trust 5375, Légszusz 17000, Bomi 7000, Chinoin 4500, Danica 7950, Izzó 31000, Textil 2325, Spodium 4675, Goldberger 6000, Hung. m. 31500, Karton 8850, Klotild 6900, Kőb. P. sör 62000, Cukoripar 112000, Erdő 1100, Lámpa 13300, Auer 11500, Östermelő 3375, Nenschl Licht. 1350, Orsz. ta 1500, Olajipar 7350, Phöbus 4400, Kender 3250, Gyapjamosó 7500, Szlavonia 1825.

Zürichi jegyzés:

	Nyitás	Zárás
Berlin	9	7
Amsterdam	213.00	214.00
Newyork	547.50	547.50
London	2442.—	2443.—
Páris	35.80	35.80
Milánó	23.60	23.65
Prága	17.50	17.45
BUDAPEST	2225	2225
Zágráb	222.00	225.00
Varsó	0.350	0.350
Bécs	0074	0074
Osztr. bg.	0076	0076

Devizaközpont jegyzése VALUTÁK

Napoleon 9100, Angol font 11100—400, Léva 1750—850, Dollár 2500—575, Francia frank 160—65, Márka 3500—4000, Lira 104, Osztr. korona 325—40, Lei 1575—675, Szokol 78—82, Svájci frank 455—70, Korona dinár 3760—920, angol márká 1450—1350, Hollandi forint 975—987, Bélgá frank 143—148.

DEVIZÁK

Amsterdam 975—87, Bukarest 1575—675, Kopenhága 505—510, Krisztiania 455—65, London 11100—400, Berlin 35—40, Olaszország 104—09, Páris 160—5, Prága 78—82, Stockholm 670—85, Svájc 455—70, Bécs 325—3, Zágráb 910—980, Newyork 2500—2575, Varsó 14.50—15.50.

Terményfőzsde.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 10600—650, egyéb 10550—610, 78 kilós tiszavidéki 10650—750, egyéb 10600—650, rozs 6900 0.0, tak. árpa 6800—000, sörárpa 7400 600, zab 6500—600, tengeri 4750—800, repec 15000 160.0, korpa 4750—800.

Sertésjelentés.

Déi hivatalos. Ferenovárosi jelentés: Szabadvásári maradvány 369 sertés, 2 süldő és — malac, érkezett 465 sertés, 7 süldő, eladott 210 sertés és — malac. Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 380—430, könnyű 315—380.

Nehéz az élet,

jó ruhába járn gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol **kevesébb használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.

Vár-utca 7. sz. (Zenedévelszemben)

A hajduböszörményi járás főszolgabírájától

1715—1922. K.

Pályázati hirdetés

Hajduböszörményi járás községeiben üresedésben levő és szabályszerű illetményekkel javadalmazott közigazgatási segédjegyzői és a község részéről 1000 koronával javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek. Pályázati kérvények az elméleti képzettséget igazoló bizonylatok kapcsán legkésőbb folyó évi november 30-ig benyújtandók.

A választás kitűzése iránt később fogok intézkedni.

Hajduböszörmény, 1922 nov. 6.

Dr. SOMOSSY főszolgabíró.

A hajduböszörményi járás főszolgabírájától

1715—1922. K.

Pályázati hirdetés

A Hajduböszörményi járás községeiben üresedésben levő szülész-női állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma: törzsfizetés évi 240 korona, fizetési pótlék évi 2160 korona, drágasági pótlék évi 4800 korona.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kérvényeket, oklevelük és a forradalmak alatti magatartást igazoló bizonylatot kapesan legkésőbb folyó év november 30-ig adják be.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Hajduböszörmény, 1922 november 6.

Dr. SOMOSSY főszolgabíró.

Apró hirdetések

Könyv-télep. Luther-utca 18. sz. hízaló is elkelt! Ne tessék tehát most már érdeklődni utána! Az eladást eszközözte, lebonyolította Debrecen és Hajduböszörmény legregibb adásvételi irodája, a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat. Központi iroda: Debrecen, Veres-u. 9. A tulajdonos személyes vezetése alatt, Fővárosi iroda: Budapest, VIII., Karpfensteintétele 26. Eladási és hirdetési megbízások állandóan főlvetenek!

Uri fiatal ember állami tisztviselő, feleségül venni akar fiatal hölgyet, aki anyagilag teljesen független és berendezett lakással rendelkezik. Leveleket „Ne félj!” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít.

Egy bódé, mely újságírásra, vagy földművelésre alkalmas, eladó. Cím a „Hajduböszörményi kiadóhivatalban.”

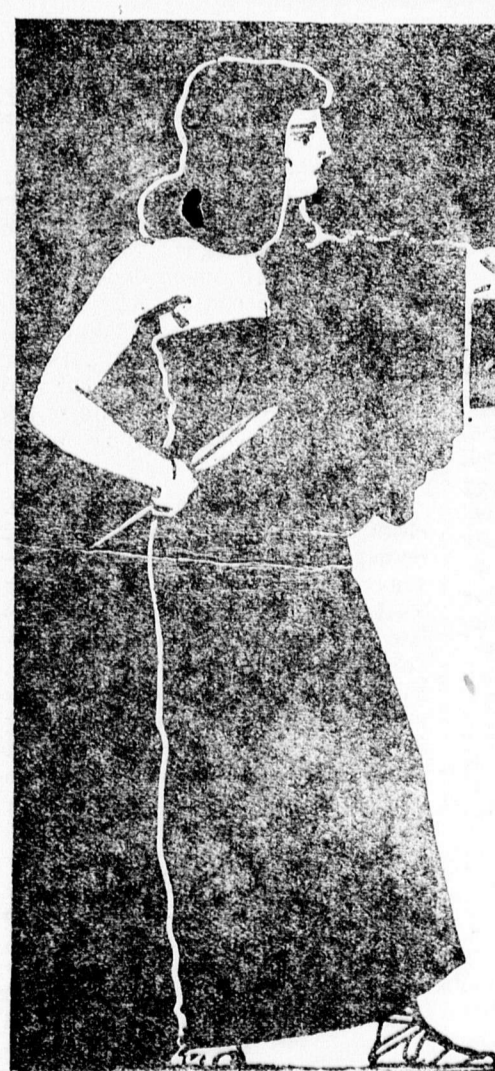
Bélgazdógyár és vésőtűgyár PAULÓ I. Szentgyörgy-utca 22. Telefon: 13-45.

Tőkepénzesek!!

A „TELEGDY-FÜRDŐ” épület, az a hatalmas nagy sarokház-tömb, mely Debrecen egyik legértékesebb helyén, az állomás-épülettel szembe van, ezennel eladóvá tétetik.

Csak komoly vevőkkel tárgyal az ingatlan eladása felett egyedül és kizárólag rendelkező Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat tulajdonosa személyesen. Veres-utca 9. szám alatti irodájában délelőtt 9—1 ig, vagy délután 5 és 7 óra között.

Csoda olcsó vétel!

Igazán vétkezik, ha e hirdetést át nem olvassa!

Eladó kétemeletes még adómentes bérpalota a fővárosban!

Alkalmi vétel! Potom ár! Saját érdekében figyelmeztetek minden pénzese emberre, aki Pesten is akar magának házat venni, hogy rögtön foglalozza le azt és csak azután nézze meg!

Budapesten a hatodik kerületben, villamos megállónál, a nyugati pályaudvar közvetlen közelében. Óriási nagy telek, évszázados fákkal.

A kétemeletes bérpalotán kívül van még e telken 4 szerényebb, földszintes lakóház! 52 rendbeli lakás és üzlet!

Ára az egésznek hatmillió korona!

Ne kutassák azt, hogy miért ilyen hihetetlen olcsó! Mert hiszen vannak esetek, körülmények, melyek rendkívüliségeket, csodákat szülnek! Példa rá a jelen eset!

Azonban csak folyó hó 20-ik napjáig eladó, azután már nem!

Ezen ingatlan eladása felett is a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül és kizárólag csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló délelőtt 9—1-ig, vagy este 5 és 7 óra között.

Iroda: Veres-utca 9. szám.